

ПОРЯДОК
подання й розгляду заяв (повідомлень) про випадки булінгу (цькування)
та реагування на доведені випадки булінгу
в Приватному закладі «Харківський ліцей імені Семена Кузнеця
Харківської області»

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646.

2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування) та реагування на випадки булінгу в ліцеї.

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їхні батьки/законні представники, педагогічні працівники, інші працівники ліцею та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку термін «булінг» уживається в такому значенні:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

6. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

7. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в ліцеї, є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
- неврівноважена поведінка;
- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
- різка зміна звичної для дитини поведінки;
- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
- відлюдкуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
- демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
- схильність до пропуску навчальних занять;

- відмова відвідувати ліцей з посиланням на погане самопочуття;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знуцань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

Подання заяви (повідомлення) про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти директору ліцею.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – заява).

3. Прийом та реєстрацію поданих заяв (зразок додається) або повідомлень здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто директор ліцею.

4. Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, у тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

5. Заяви (повідомлення) реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

6. Датою подання заяв (повідомлень) є дата їх прийняття.

7. Директор ліцею в разі отримання заяви (повідомлення) про випадок булінгу (цькування) невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

Розгляд заяв (повідомлень) про випадки булінгу (цькування)

1. Розгляд заяв (повідомлень) про випадки булінгу (цькування) здійснює комісія з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі – комісія), склад якої затверджує директор ліцею.

2. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог та соціальний педагог ліцею, представники служби в справах дітей (за згодою).

До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти.

Головою комісії є директор ліцею.

3. Комісія у своїй діяльності керується чинним законодавством України.

Метою діяльності комісії є:

- припинення випадку булінгу (цькування) в ліцеї;
- відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти в класі, де стався випадок булінгу (цькування);
- з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин;
- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

4. У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену в заяві (повідомленні), до завдань комісії належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг;
- визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;
- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) в групі класі, де стався випадок булінгу (цькування);
- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надання рекомендацій для педагогічних працівників ліцею щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками;
- надання рекомендацій для батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

5. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, ухвалюють шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

6. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку.

7. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю в роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

8. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

9. Строк розгляду комісією заяви (повідомлення) про випадок булінгу (цькування) в ліцеї та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви (повідомлення) директором ліцею.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) директор ліцею:

- повідомляє уповноважені підрозділи Національної поліції України та службу у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

- організовує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

2. Заходи здійснюються директором у взаємодії з практичним психологом ліцею, класним керівником, іншими педагогами.

3. Уповноважена особа або особа, яка її замінює в разі відсутності, відповідно до наказу про склад комісії, згідно з протоколом засідання комісії відповідає за виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування).

ЗРАЗОК

Директору ПЗ «Харківський ліцей
імені Семена Кузнеця Харківської області»
Вікторії СУХЕНКО

_____ (статус, прізвище, ім'я та по батькові заявника)

мешкає за адресою:

_____ (адреса заявника)

ЗАЯВА

Прошу розглянути ситуацію, що склалася між

_____ та _____
(статус, прізвище, ім'я та по батькові заявника)

(статус, прізвище, ім'я та по батькові кривдника)

на ознаки виявлення булінгу... (ОПИС СИТУАЦІЇ ТА КОНКРЕТНИХ ФАКТІВ).

Прошу терміново провести розслідування ситуації, що склалася.

Дата _____

Підпис _____

Додаток
до Порядку подання й розгляду
заяв (повідомлень) про випадки
булінгу (цькування) та реагування
на доведені випадки булінгу

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)
в Приватному закладі «Харківський ліцей імені Семена Кузнеця
Харківської області»

« ____ » _____ 20__ р.
Підстава:

Час ____ год ____ хв

_____ (від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування))

_____ (стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (_____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № _____ :

Інші особи (_____ осіб):

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

